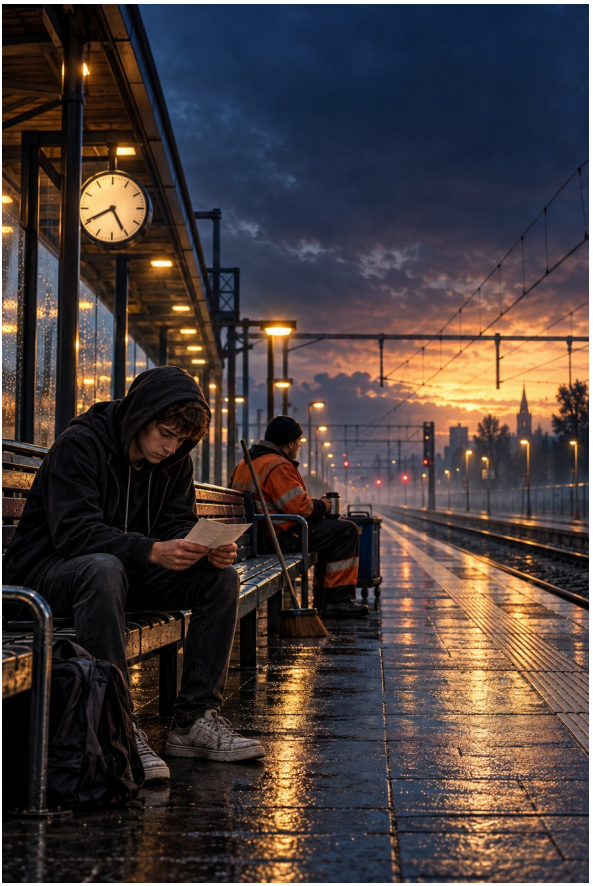
DE GOD DIE OP SPOOR ZEVEN WACHTTE

Een roman over wanhoop, waarheid en opnieuw leren leven

GERARD FELLER

Copyright

© 2026 Gerard Feller. Alle rechten voorbehouden.

Deze roman is fictie. Personen, gebeurtenissen en dialogen zijn literaire verbeelding. De verschijningen en gesprekken met God worden niet gepresenteerd als nieuwe openbaring en hebben geen gezag naast of boven de Bijbel.

Het verhaal behandelt suïcidegedachten, depressie, pornografie, relationeel verlies en psychische hulp. De roman vervangt geen medische, psychologische of pastorale zorg. Bij acuut gevaar is onmiddellijke professionele hulp nodig.

De theologische lijn is evangelisch-christelijk en richt zich op Gods openbaring in Jezus Christus, genade, bekering, opstanding, gemeenschap en hoop.

Eerste geïllustreerde editie 2026

Inhoud

Proloog · De brief die niet mocht eindigen
Hoofdstuk 1 · Een verpleegkundige met koude handen
Hoofdstuk 2 · De bezorger na de breuk
Hoofdstuk 3 · De bus die nergens op tijd kwam
Hoofdstuk 4 · God en de gewiste geschiedenis
Hoofdstuk 5 · De vrouw in de wachtkamer
Hoofdstuk 6 · De hond die drie poten genoeg vond
Hoofdstuk 7 · Tafelvoetbal en warme chocolademelk
Hoofdstuk 8 · Een kerkdienst zonder rookmachine
Hoofdstuk 9 · De loodgieter en de lekkende vader
Hoofdstuk 10 · De bibliothecaris van de tweede kans
Hoofdstuk 11 · Uilen, fietsen en een nacht die ademde
Hoofdstuk 12 · Het park waar nee ook liefde kon zijn
Hoofdstuk 13 · De begraafplaats van ongestelde vragen
Hoofdstuk 14 · Terug naar spoor zeven
Hoofdstuk 15 · De jongen achter de container
Hoofdstuk 16 · Brood, druivensap en de stoel die vrij bleef
Epiloog · Tien minuten blijven

Vooraf

Dit vervolg is een roman over een minderjarige die suïcide overweegt. Het verhaal beschrijft geen methode en romantiseert zijn crisis niet. Milo's veiligheid groeit doordat mensen rechtstreeks vragen stellen, bij hem blijven, risico's beperken en professionele hulp inschakelen.

Geloof en behandeling worden niet tegen elkaar uitgespeeld. Gebed, therapie, medische beoordeling, familie, vriendschap, grenzen en een betrouwbare geloofsgemeenschap kunnen naast elkaar staan. Herstel verloopt met terugvallen, oefening en blijvende waakzaamheid.

Wie zichzelf in Milo herkent, verdient echte hulp buiten de bladzijden van dit boek. Blijf niet alleen en neem bij acuut gevaar direct contact op met hulpdiensten of een lokale crisisdienst.

PROLOOG

De brief die niet mocht eindigen

Om twee uur vierenveertig schreef Milo de Wit een noodbrief aan God in de notitie-app van zijn telefoon. Hij zat op een metalen bank op spoor zeven. De regen joeg onder de overkapping door en maakte donkere vlekken op zijn zwarte schoenen. Op het scherm stond één zin die hij al zes keer had verwijderd.

Als U bestaat, zorg dan dat ik de komende tien minuten niet alleen ben.

Het was geen mooi gebed. Milo vond het eerder chantage met een religieus lettertype. Toch drukte hij op opslaan. Zijn vingers trilden. In zijn borst zat geen helder besluit, alleen een dichte, zwarte druk die al weken zei dat iedereen zonder hem minder last zou hebben.

Aan de andere kant van het perron stond een schoonmaker een kauwgomvlek te bestrijden alsof die persoonlijk verantwoordelijk was voor de zondeval. Oranje jas, grijze muts, bezem, thermosfles. De man keek naar de vlek, naar Milo en weer naar de vlek.

“Deze geeft zich ook niet zomaar gewonnen,” zei hij.

Milo reageerde niet.

De schoonmaker kwam niet dichterbij. Hij zette zijn bezem tegen een paal en ging aan het andere uiteinde van de bank zitten. “Je hoeft niets uit te leggen. Maar ik blijf hier wel even.”

“Dat hoeft niet.”

“Dat klopt. Liefde doet opvallend veel dingen die niet hoeven.”

Milo keek op. De man draaide de dop van zijn thermos. “Chocolademelk. Officieel koffie, maar de automaat heeft een losse omgang met waarheid.”

Milo wilde zeggen dat hij moest ophouden met praten. In plaats daarvan vroeg hij: “Bent u van de beveiliging?”

“Van de bewaring.”

“Wat betekent dat?”

“Dat jij vannacht niet alleen blijft met gedachten die zich voordoen als feiten.”

De omroepstem meldde een vertraging. Er kwam geen trein binnen. Milo voelde woede omhoogkomen, heet en vernederend. “Waar was U dan de afgelopen maanden?”

De schoonmaker keek hem aan. Niet verbaasd. Niet geschokt. Alsof Milo eindelijk de juiste naam had gebruikt.

“Dichterbij dan je voelde,” zei God. “Maar voelen is geen betrouwbare afstandsmeter wanneer wanhoop het apparaat bedient.”

Milo lachte één keer, scherp. “Geweldig. God met een gebruiksaanwijzing.”

“Nee. God met een bezem. Vanavond is dat nuttiger.”

Milo's telefoon trilde. Zijn moeder belde voor de negende keer. Hij drukte haar weg.

"Bel haar terug," zei God.

"Dan maakt ze alles groter."

"Dit is groot."

"Ze gaat huilen."

"Waarschijnlijk. Mensen lekken soms wanneer ze liefhebben."

God stond op, maar bleef tussen Milo en de rand van het perron. "We gaan nu naar de stationshal. Daar is een medewerker. Daarna bellen we je moeder en iemand van de crisisdienst. Niet omdat jij gek bent, maar omdat je leven bescherming nodig heeft terwijl je hoofd beweert van niet."

"En als ik niet ga?"

"Dan blijf ik praten over de koffie. Ik heb eeuwigheid."

De absurditeit brak iets open. Milo snikte en schaamde zich onmiddellijk. God stak geen hand uit. Hij wachtte tot Milo zelf opstond.

In de stationshal nam een echte medewerker het over. Ze heette Farah, sprak rustig en liet de automatische deuren sluiten aan de perronzijde. Milo belde zijn moeder. Hij kreeg alleen "Mam" uit voordat zijn stem verdween.

Toen hij omkeek, was de schoonmaker weg. Op de bank lag een schoongevouwen servet. Daarop stond met blauwe pen: De nacht mag luid zijn. Zij krijgt niet het laatste woord.

HOOFDSTUK 1

Een verpleegkundige met koude handen

De spoedopvang rook naar ontsmettingsmiddel, automatenkoffie en tijd die nergens heen kon. Milo zat tussen zijn moeder Lotte en een plastic plant. Zijn moeder hield zijn jas vast alsof ze bang was dat hij anders opnieuw zou verdwijnen.

Een verpleegkundige met een blauwe bril stelde vragen. Had hij een plan gehad? Had hij middelen gebruikt? Kon hij beloven dat hij vannacht niet alleen zou blijven? Milo haatte elke vraag omdat hij op elke vraag eerlijk moest antwoorden om niet nog verder van zichzelf weg te raken.

“Ik wil vooral slapen,” zei hij.

“Dat geloof ik,” zei de verpleegkundige. “Maar eerst zorgen we dat je veilig bent.”

Lotte huilde zonder geluid. Milo voelde schuld, irritatie en liefde tegelijk. Het was alsof drie radiostations door elkaar speelden.

Toen de verpleegkundige wegliep, kwam een oudere ziekenhuismedewerker met een kar vol dekens. Ze had krachtige armen en koude handen. Zonder toestemming te vragen legde ze een deken over Milo’s knieën.

“U bent het weer,” fluisterde hij.

“Ik ben nogal slecht in wegblijven.”

God controleerde het label van de deken. “Deze is eigendom van het ziekenhuis. Niet meenemen. ‘Gij zult niet stelen’ geldt ook voor fleecedekens, al zijn ze lelijk.”

Milo keek naar zijn moeder. “Ziet zij U?”

“Ze ziet een medewerker die haar zoon een deken geeft. Dat is voorlopig genoeg.”

“Waarom neemt U dit gevoel niet weg?”

God ging tegenover hem zitten. “Omdat verdoving niet hetzelfde is als vrede. Ik ga je niet wijsmaken dat één gebed je zenuwstelsel, je verlies en je eenzaamheid in vijf minuten repareert. Ik beloof iets moeilijkers: waarheid, mensen, behandeling, Mijn nabijheid en genoeg licht voor de volgende stap.”

“Dat klinkt als veel werk.”

“Je bent zeventien. Bijna alles klinkt als veel werk.”

Milo wilde glimlachen, maar zijn gezicht wist niet meer hoe. God knikte naar Lotte. “Vertel haar wat je al weken verbergt.”

“Alles?”

“Niet alles tegelijk. Eerlijkheid is geen kiepwagen.”

Milo vertelde over de nachten zonder slaap. Over filmpjes die hij bleef kijken om niets te voelen. Over Sara, die afstand had genomen omdat hij elk gesprek veranderde in een test van haar liefde. Over de afwijzing van de grafische opleiding. Over

het idee dat hij een lege stoel was waar iedereen omheen moest lopen.

Lotte onderbrak hem niet. Daarna zei ze: “Ik ben niet boos dat je dit voelt. Ik ben bang dat je het alleen droeg.”

De crisisbeoordelaar kwam binnen. Er werd een veiligheidsplan gemaakt: Milo sliep voorlopig niet alleen; zijn medicijnen en andere risico’s werden beheerd; hij kreeg een afspraak bij een jeugdpsycholoog; er kwamen namen en telefoonnummers op papier voor momenten dat de wanhoop opliep. Geen plechtige overwinning. Wel een netwerk.

Toen ze vertrokken, was de medewerker verdwenen. Op de gevouwen deken lag een pepermuntje.

Milo stopte het in zijn zak. Voor het eerst die nacht dacht hij niet aan het einde. Alleen aan thuis, een bank en het feit dat zijn moeder waarschijnlijk veel te sterke thee zou zetten.

HOOFDSTUK 2

De bezorger na de breuk

Drie weken later maakte Sara het definitief uit op een bankje naast de sporthal. Ze droeg de rode sjaal die Milo haar voor haar verjaardag had gegeven. Dat vond hij onredelijk. Mensen hoorden bij een breuk ten minste cadeaus terug te geven die goed stonden.

“Ik geef nog om je,” zei ze. “Maar ik kan niet verantwoordelijk zijn voor of jij wilt leven.”

De zin trof hem als een klap. Daarna kwam woede, snel en handig. “Dus nu is het mijn schuld dat jij weggaat?”

Sara keek naar haar handen. “Nee. Maar elke keer als ik ruimte vroeg, zei jij dat niemand je nodig had. Dan moest ik bewijzen dat je wel nodig was. Ik ben zeventien, Milo. Ik kan niet je hele nooduitgang zijn.”

Hij liep weg voordat ze zijn tranen zag. Bij een flat stond een maaltijdbezorger naast een fiets met een lekke band. De man had een felgroene helm en een tas die groot genoeg was voor een bescheiden koelkast.

“Pomp?” vroeg hij.

“Nee.”

“Dat is geen antwoord op de vraag, maar wel een uitstekende samenvatting van je stemming.”

Milo bleef staan. “Serieus? Nu als bezorger?”

God keek naar zijn tas. “Ik probeer al eeuwen brood te bezorgen. Het ligt thematisch voor de hand.”

Milo schopte tegen een steentje. “Ze laat me vallen.”

“Ze legt een last neer die nooit van haar had mogen zijn.”

“U kiest haar kant.”

“Ik kies waarheid. Die heeft vervelend vaak meer dan één kant.”

God hurkte bij de band. “Sara mag grenzen stellen. Jij mag verdriet hebben. Je mag zelfs boos zijn. Maar haar nee is geen bewijs dat jij niets waard bent.”

“Het voelt wel zo.”

“Verdriet is echt. De conclusie die het eraan vastplakt, hoeft dat niet te zijn.”

Milo’s keel brandde. Hij dacht aan vlinders in zijn buik toen Sara hem voor het eerst had gekust, achter het fietsenhok terwijl de conciërge een container mishandelde. Nu voelden die vlinders als natte motten.

God gaf hem de fietspomp. “Pomp.”

“Waarom?”

“Omdat je lichaam iets eenvoudigs nodig heeft terwijl je hart ingewikkeld doet.”

Bij elke slag siste lucht in de band. God praatte niet. Dat was onverwacht prettig.

“Moet ik haar terugwinnen?” vroeg Milo ten slotte.

“Nee. Je moet leren liefhebben zonder iemand te gebruiken als bewijs dat je bestaat. Misschien worden jullie later vrienden. Misschien niet. Liefde is geen techniek om een gewenst einde af te dwingen.”

“Wat moet ik dan appen?”

God nam de pomp aan. “Eén eerlijk bericht. Geen preek, geen dreiging, geen emotionele gijzeling.”

Milo typte: Je hebt gelijk dat je dit niet alleen kunt dragen. Het spijt me dat ik dat van je vroeg. Ik ben veilig en krijg hulp. Je hoeft nu niet te antwoorden.

Hij liet God het scherm zien.

“Goed,” zei God. “Verwijder alleen die drie puntjes na ‘spijt me’. Ze zien eruit alsof er nog een rechtszaak volgt.”

Milo snoof. Het was geen blijdschap. Maar ergens onder zijn ribben kwam een millimeter ruimte.

HOOFDSTUK 3

De bus die nergens op tijd kwam

De afwijzing van de opleiding Mediavormgeving kwam op dinsdag om 09.07 uur. Beste Milo, wegens het grote aantal aanmeldingen… De rest las hij niet. Zijn portfolio was "onvoldoende consistent". Milo vond dat een keurige manier om te zeggen dat zijn toekomst door een commissie met havercappuccino was afgekeurd.

Hij stapte in bus 18 zonder te weten waarheen. De buschauffeur was een forse vrouw met zilveren vlechten en een stem die zelfs een rotonde tot gehoorzaamheid kon bewegen.

"Inchecken," zei ze.

"Mijn kaart doet het niet."

"Je houdt hem tegen het scherm van je telefoon."

Milo keek. De chauffeur trok één wenkbrauw op. "Technische opleiding, zeker?"

Hij herkende de humor voordat hij de ogen herkende. "U bent niet grappig."

"Dat is subjectief. Ga zitten."

De bus reed door een wijk die Milo niet kende. Zijn verdriet veranderde langzaam in schaamte. Hij zag klasgenoten al vragen wat hij na de zomer ging doen. Hij zag zichzelf antwoorden: opnieuw proberen. Het klonk als een beleefde vorm van mislukken.

Bij de eindhalte bleef hij zitten. God draaide zich om. “Iedereen eruit, behalve existentiële bagage. Die blijft meestal liggen.”

“Ik kan niks.”

“Dat is aantoonbaar onjuist. Je kunt dramatiseren op olympisch niveau.”

Milo keek boos uit het raam.

God werd stiller. “Afwijzing doet pijn omdat je ergens naartoe wilde. Ik ga die pijn niet uitlachen. Maar een gesloten deur is geen vonnis over je waarde. Soms is het alleen een deur met slechte timing.”

“Dus U hebt een beter plan?”

“Ik heb geen hemelse folder met drie opleidingen en gegarandeerde baankans. Ik geef je wijsheid voor de volgende stap. Vraag feedback. Volg een schakeljaar. Werk. Maak werk dat niet bedoeld is om een commissie te imponeren. En onderzoek waarom je één toelating tot bewijs van je hele toekomst hebt gemaakt.”

“Omdat iedereen anders verdergaat.”

“Iedereen anders bestaat niet. Er zijn alleen mensen die hun onzekerheid beter verpakken.”

God opende de deuren. Buiten lag een industrieterrein. Op een muur stond een gigantische muurschildering van een blauwe walvis met gymschoenen.

“Die is lelijk,” zei Milo.

“Dat vond de maker waarschijnlijk ook halverwege.”

“Uw punt?”

“Maak dingen af voordat je beslist dat je niet kunt maken.”

Een week later belde Milo de opleiding. Zijn stem trilde. Hij kreeg drie concrete opmerkingen over zijn portfolio en de naam van een voorbereidend traject. Daarna juichte hij niet. Hij maakte een spreadsheet, wat in zijn geval bijna hetzelfde was.

Die avond tekende hij de buschauffeur als kapitein van een ruimteschip. Boven haar hoofd schreef hij: VOLGENDE HALTE: NOG NIET BEKEND.

HOOFDSTUK 4

God en de gewiste geschiedenis

De eerste keer dat Milo na de crisis opnieuw een pornosite opende, was niet uit opwinding. Hij was alleen, moe en boos op zichzelf. Het begon met gedachteloos scrollen en eindigde bij beelden die hem tegelijk prikkelden en leger maakten.

Toen het scherm bevroor, vloekte hij.

De deurbel ging. Op de stoep stond een internetmonteur met een gereedschapskoffer. Klein, kaal, bril met dik montuur.

“Storing gemeld,” zei de monteur.

“Door wie?”

“Je geweten heeft een abonnement met prioriteitsservice.”

Milo wilde de deur dichtdoen. De monteur zette geen voet ertussen. Hij wachtte. Dat was erger.

“U gaat zeker zeggen dat ik vies ben.”

“Nee.” God keek hem rechtstreeks aan. “Ik ga zeggen dat je een mens bent die verlangt naar troost, aanraking en ontsnapping, en daarvoor beelden gebruikt die je verlangen trainen zonder je te leren liefhebben.”

“Dat klinkt als een preek.”

“Dan heb je slechte preken gehoord. Dit is een diagnose zonder rekening.”

Milo liet Hem binnen. Op zijn kamer stond het scherm nog open. Hij voelde schaamte als hitte in zijn nek. God keek niet weg, maar ook niet nieuwsgierig. Hij klapte de laptop dicht.

“Ik heb gebeden dat het zou stoppen.”

“En daarna heb je je telefoon mee naar bed genomen, incognito geopend en niemand verteld dat je worstelde.”

“Dus ik bid verkeerd?”

“Je bidt alsof genade bedoeld is om keuzes overbodig te maken.”

God pakte een rol kabel uit zijn koffer. “Schaamte zegt: verstop je, jij bént je gedrag. Genade zegt: kom in het licht, je gedrag is echt en kan veranderen, maar het krijgt je naam niet.”

Ze maakten een praktisch plan. Filters op de apparaten. De telefoon ’s nachts beneden. Een eerlijk gesprek met mentor David, die Milo kende via Noor en de jongerensoos. Niet als politieagent, maar als iemand die vragen mocht stellen. Ook zou Milo bijhouden welke gevoelens aan het kijken voorafgingen: eenzaamheid, woede, verveling, afwijzing, spanning.

“En seksualiteit zelf?” vroeg Milo. “Is die slecht?”

God keek beledigd. “Ik heb lichamen bedacht. Denk je werkelijk dat Ik verrast ben door hormonen?”

Milo schoot in de lach en sloeg een hand voor zijn mond.

“Verlangen is geen vijand,” vervolgde God. “Maar een ander mens is nooit materiaal. Liefde leert kijken met eerbied, wachten, wederkerigheid en waarheid.”

“Wat als ik terugval?”

“Dan noem je het geen noodlot en geen identiteit. Je vertelt het, onderzoekt het en begint opnieuw. Bekering betekent omkeren, niet doen alsof je nooit verkeerd liep.”

De monteur opende zijn koffer. Er zat geen gereedschap in, alleen een banaan en een Nieuwe Testament.

“Waar zijn uw kabels?” vroeg Milo.

God keek in de koffer. “Verkeerde gedaante. Dat krijg je als mensen tegelijk bidden.”

Toen Milo later zijn browsegeschiedenis wiste, wist hij voor het eerst dat hij daarmee zijn behoefte niet had opgelost. Hij liep naar beneden en legde zijn telefoon naast de fruitschaal. Zijn moeder keek ernaar alsof het een zeldzame vogel was.

“Nieuw experiment,” zei hij.

“Moet ik vragen?”

“Later.”

“Goed.” Ze schoof hem een mok toe. Geen verhoor. Alleen thee en de mogelijkheid van morgen.

HOOFDSTUK 5

De vrouw in de wachtkamer

Bij jeugdpsycholoog Elian moest Milo cijfers geven aan gevoelens. Verdriet zeven. Angst zes. Hoop tweeënhalf, maar alleen op donderdagen. Elian vond dat geen grap; hij schreef het serieus op.

Ze maakten een kaart van de crisis. Niet om hem terug te duwen in die nacht, maar om signalen eerder te herkennen: slapeloosheid, afzondering, niets meer proeven, berichten negeren, zichzelf een last noemen, afscheidsgedachten. Milo leerde dat zijn brein bij gevaar tunnelvisie kon maken. De tunnel voelde als waarheid, maar was ook een toestand van zijn zenuwstelsel.

Na de sessie zat een jonge moeder in de wachtkamer met een peuter die twee verschillende laarzen droeg. Het kind duwde een houten trein over Milo's knie.

"Hij kiest zijn eigen spoor," zei de moeder.

Milo verstijfde bij het woord.

De moeder keek hem aan. Haar gezicht veranderde niet in medelijden. "Moeilijk woord?"

"Moeilijke plek."

De peuter liet de trein vallen. De moeder pakte hem op en gaf hem aan Milo. "Dan hoeft het woord niet voor altijd van die plek te blijven."

Hij wist het. “U.”

God knikte naar de peuter. “Vandaag met versterking.”

“Therapie voelt alsof ik alles moet openmaken.”

“Je hoeft niet alles tegelijk open te maken. Zelfs Ik heb de schepping over dagen verdeeld.”

“U had toch in één keer gekund?”

“Natuurlijk. Maar dan hadden mensen nooit weekend leren waarderen.”

Milo rolde het treintje heen en weer. “Elian vraagt wat ik in mijn lichaam voel. Ik voel vooral dat ik daar niet goed in ben.”

“Dat is geen lichaamsgevoel.”

“Zie je wel.”

God lachte. “Probeer opnieuw.”

Milo sloot zijn ogen. Druk achter zijn ogen. Kaken strak. Maag koud. Voeten op de vloer. Adem hoog.

“Dat,” zei God. “Je lichaam is geen vijandige provincie. Het is een deel van jou dat vaak eerder weet dat je bang bent dan je woorden.”

“En waar bent U als ik in paniek raak?”

“Niet alleen in een stem. Ook in Elian die je leert ademen zonder spiritualiteit van je angst te maken. In je moeder die naast je zit. In medicijnen als een arts die nodig vindt. In een vriend die niet schrikt. Mijn zorg is niet minder heilig omdat zij via een agenda komt.”

De peuter trok aan Gods mouw. “Mama, trein.”

God gaf de houten trein terug. “Zie je? Zelfs de Almachtige deelt speelgoed.”

Op weg naar huis zette Milo zijn voeten bewust neer. Links, rechts. Het was een klein ritme. Geen triomfmars. Wel een lichaam dat hem droeg.

HOOFDSTUK 6

De hond die drie poten genoeg vond

Vreugde bleek soms drie poten en modderige potenafdrukken te hebben.

Noor Vermeer regelde dat Milo op zaterdagen bij dierenopvang De Tweede Kans hielp. “Je hoeft niet over jezelf te praten,” zei ze. “De honden vragen alleen of je eten hebt en waarom je zo langzaam loopt.”

De eerste ochtend kreeg hij Brutus toegewezen, een middelgrote hond met drie poten, één gescheurd oor en de overtuiging dat elke modderplas speciaal voor hem was aangelegd. Brutus trok Milo binnen zes minuten omver.

“Goed begin,” zei een oudere vrijwilligster die op een bezem leunde. “Hij respecteert mensen die hun waardigheid snel opgeven.”

Milo lag in de modder terwijl Brutus zijn gezicht likte. Tot zijn verbazing lachte hij. Niet beleefd, maar met zijn hele buik. De lach deed bijna pijn, alsof spieren na lange stilstand weer gebruikt werden.

De vrijwilligster hielp hem overeind. “Ik heet Ria vandaag.”

“Vandaag?”

“Roosters zijn ingewikkeld.”

Milo herkende Hem aan de manier waarop de ogen tegelijk oud en speels stonden. “Waarom een hond met drie poten?”

God floot. Brutus kwam met een tennisbal die meer gat dan bal was. “Omdat hij niet elke ochtend vergadert over wat ontbreekt.”

“Dus ik moet gewoon positief denken?”

“Nee. Brutus heeft gerevalideerd, pijn gehad, mensen nodig gehad en leren lopen. Hij is geen poster met een zonsondergang. Hij is een hond die geholpen is en nu een bal wil.”

Milo gooide. Brutus rende scheef maar snel. Zijn vreugde was niet ontkenning van verlies; zij bewoog er dwars doorheen.

Later maakten ze hokken schoon. God vertelde dat zorg vaak bestond uit onaantrekkelijke handelingen die niemand fotografeerde. “Liefde is soms poep opruimen zonder er een levensles van te maken.”

“U maakt er nu letterlijk een levensles van.”

“Terecht bezwaar.”

Bij een kennel zat een angstige windhond achterin. Milo ging op de grond zitten zonder haar aan te kijken. Een kwartier gebeurde er niets. Toen schoof de hond langzaam dichterbij en legde haar neus tegen zijn schoen.

Milo voelde iets warms in zijn borst. Geen vlinders; eerder een klein dier dat besloot niet langer weg te kruipen.

“Waarom vertrouwt ze mij?”

“Omdat je haar niet dwingt.”

“Doet U dat ook zo?”

God keek naar hem. “Ik dring aan. Ik roep. Ik waarschuw. Ik zoek. Maar liefde verkracht geen deur.”

Aan het einde van de middag zat Milo opnieuw in de modder, ditmaal vrijwillig. Brutus lag met zijn kop op zijn been. Noor maakte een foto.

“Niet posten,” zei Milo.

“Waarom niet?”

Hij keek naar zijn vieze broek, de hond en het goud tussen de wolken. “Omdat ik dit eerst zelf wil onthouden.”

HOOFDSTUK 7

Tafelvoetbal en warme chocolademelk

Soms leek kerk verdacht veel op verliezen met tafelvoetbal.

Milo ging alleen naar de jongerensoos omdat Noor hem had beloofd dat niemand hem in een kring zou zetten om “iets kwetsbaars te delen”. De kelder rook naar chocolademelk, oude banken en jongeren die deodorant als abstract begrip beschouwden.

Bij de tafelvoetbaltafel stond een man in een vest dat in 1987 waarschijnlijk al verboden was. Hij verloor met grote overtuiging van een meisje van veertien.

“Vals spel,” riep hij toen het balletje in zijn doel verdween.

“U draaide zelf de verkeerde kant op,” zei het meisje.

“Details zijn de natuurlijke vijand van gezag.”

Milo bleef in de deuropening staan. God wenkte. “Wij hebben iemand nodig die slecht genoeg is om mijn reputatie te redden.”

“Ik speel niet.”

“Uitstekend. Dan heb je nog geen verkeerde gewoonten.”

Naast Milo kwam Javi staan, een jongen met een gele trui en een lach die overal eerst aankwam. “Ik ben Javi. Ik praat te veel wanneer ik zenuwachtig ben en ook wanneer ik niet zenuwachtig ben.”

Binnen tien minuten verloor Milo drie keer. Bij de vierde wedstrijd scoorde hij per ongeluk met de keeper. Hij juichte zo hard dat iedereen keek. Meteen schaamde hij zich.

God stak beide armen omhoog. “Een wonder! Officieel erkend na beoordeling door twee ongekwalificeerde getuigen.”

De groep lachte mét hem, niet om hem. Milo voelde vlinders in zijn buik. Niet de romantische soort die meteen toekomstplannen maakte, maar lichte, snelle bewegingen van ergens bij willen horen.

Later zat hij met Javi op de versleten bank. Javi vertelde dat zijn oudere broer in een afkickkliniek zat. Hij zei het zonder fluisteren.

“Iedereen heeft hier wel iets,” zei hij. “Alleen de planten zijn stabiel, en die zijn van plastic.”

Milo vertelde niet over het perron. Wel dat hij een zware tijd had en therapie kreeg.

“Oké,” zei Javi. “Wil je dat ik vragen stel of chips haal?”

“Chips.”

“Sterke keuze.”

God kwam langs met chocolademelk. “Gemeenschap begint vaak met mensen die vragen hoeveel waarheid je vandaag aankunt.”

“Is dit kerk?” vroeg Milo.

“Dit is een kelder met slechte ventilatie.” God keek rond. “En ja, soms is dit kerk.”

Bij het afsluiten vroeg Noor of Milo volgende week terugkwam. Zijn automatische antwoord was nee. Hij hoorde zichzelf ja zeggen.

Buiten regende het. Javi fietste een eind met hem mee en stuurde daarna een bericht: Niet doodgaan vóór vrijdag, we hebben een keeper nodig.

Het was ongepast, bot en precies goed. Milo antwoordde: Alleen als het vest van die oude man wordt verbrand.

God stuurde vanaf een onbekend nummer één verdrietige emoji.

HOOFDSTUK 8

Een kerkdienst zonder rookmachine

De eerste kerkdienst waar Milo vrijwillig naartoe ging, begon met een kabel die niet werkte. De gitarist keek naar de hemel alsof God persoonlijk verantwoordelijk was voor de aansluiting. Achterin zat David Vermeer, inmiddels herkenbaar aan zijn rustige gezicht en mok met de tekst IK HEB GELIJK, VRAAG HET MIJ.

"Dat is een verschrikkelijke mok," zei Milo.

"Een geschenk van God," zei David. "Waarschijnlijk als correctie."

Noor zat naast hen. Tijdens het zingen hield Milo zijn mond. Mensen om hem heen sloten hun ogen en staken handen op. Hij voelde niets, behalve argwaan en een lichte kramp in zijn kuit.

Voor hem zat een kleine oude vrouw met een gehoorapparaat. Midden in het tweede lied draaide ze zich om. "Je zingt niet."

"Nee."

"Mooi. Dan hoor ik mezelf beter."

Na de preek over Elia onder de bremstruik bleef ze naast hem staan. “De profeet wilde dood. God gaf hem eerst eten en slaap. Geen lezing van zeven punten.”

“U bent het,” zei Milo.

“Je wordt sneller.”

“Waarom voelde ik U niet tijdens de muziek?”

God tikte tegen het gehoorapparaat. “Aanwezigheid is niet hetzelfde als kippenvel. Soms ben Ik in muziek. Soms in stilte. Soms in een huisarts, een boterham of iemand die je naar huis brengt.”

“De voorganger zei dat God alles nieuw maakt.”

“Ja.”

“Waarom ben ik dan nog steeds zo kapot?”

Gods gezicht werd ernstig. “Omdat vernieuwing in deze wereld vaak groeit in littekenweefsel. Opstanding is geen ontkenning van kruisiging. Jezus stond op met wonden die herkenbaar bleven.”

Milo keek naar de mensen met koffie. “Sommigen doen alsof geloof alles oplost.”

“Sommigen doen alsof een preek een magnetron is. Drie minuten op hoog vermogen en klaar. Wees vriendelijk, maar geloof dat niet.”

Bij de uitgang sprak de voorganger hem niet aan. Een man van de techniek vroeg alleen of Milo volgende week kabels wilde helpen testen omdat Noor had verteld dat hij iets met media deed. Milo zei dat hij nog nergens was aangenomen.

“Een kabel vraagt geen diploma,” zei de man.

Die zondag hielp Milo twintig minuten opruimen. Toen hij wegging, stak de oude vrouw twee vingers op. Geen zegenend gebaar, eerder een informeel saluut.

David wachtte buiten. “Koffie?”

“Alleen als ik niet hoef te praten.”

“Dan drinken we zwijgend slechte koffie. Dat is een oude kerkelijke traditie.”

Ze zaten bij een snackbar. David vertelde niet onmiddellijk zijn eigen wonderlijke geschiedenis. Hij vroeg naar Milo’s week en bleef bij de antwoorden die niet netjes werden. Daardoor geloofde Milo hem later, toen David zei: “God redde mij niet uit menselijkheid. Hij leerde mij erin blijven.”

HOOFDSTUK 9

De loodgieter en de lekkende vader

Niet alles werd opgelost. Er werd wel eindelijk geluisterd.

Milo’s vader Erik woonde sinds de scheiding in een rijtjeshuis waar elk meubelstuk leek te wachten op instructies. Ze spraken vooral over school, geld en voetbal, hoewel geen van beiden voetbal volgde.

Op een avond barstte de keukenkraan los. Erik vloekte, draaide de hoofdkraan dicht en belde een spoedloodgieter. Een halfuur later verscheen een vrouw in een donker werkpak met een rode gereedschapskist.

“Vertel hem,” zei de loodgieter terwijl ze onder de gootsteen kroop.

Milo ging rechtop zitten. “Nee.”

Erik keek tussen hen in. “Kennen jullie elkaar?”

“Ik ken iedereen,” zei God vanuit het kastje. “Daar wordt weinig voor betaald.”

Milo had zijn vader nog niet over spoor zeven verteld. Lotte had alleen gezegd dat hij een crisis had gehad. Erik had een bericht gestuurd: Sterkte jongen. Bel als je iets nodig hebt. Milo had het gehaat omdat hij juist zijn vader nodig had gehad.

“Ik wilde voor een trein springen,” zei hij.

De woorden bleven op tafel liggen. Erik werd bleek. Zijn mond ging open, dicht, opnieuw open.

“Waarom heeft niemand mij gebeld?”

“Omdat jij nooit opneemt.”

“Ik werk.”

“Je werkt altijd.”

De oude ruzie stond meteen overeind, klaar voor dienst. God liet expres een moersleutel vallen. Het geluid brak de versnelling.

Erik ging zitten. “Ik wist niet dat het zo erg was.”

“Je wist veel niet.”

“Dat is waar.” De erkenning kwam zo onverwacht dat Milo zijn volgende verwijt vergat.

Erik wreef over zijn handen. “Na de scheiding dacht ik dat ik je ruimte gaf. Eerlijk gezegd wist ik niet hoe ik met jouw verdriet moest omgaan. Ik was bang dat ik alles erger maakte.”

“Dus deed je niks.”

“Ja.”

Milo voelde woede, verdriet en opluchting tegelijk. Zijn lichaam wilde vluchten. Elian had hem geleerd zijn voeten te voelen. Hout onder zolen. Tafelrand onder vingers. Adem uit.

“Ik heb je nodig als vader,” zei hij. “Niet als sponsor met een agenda.”

Erik knikte. Zijn ogen werden nat. “Ik weet niet goed hoe.”

Van onder de gootsteen klonk Gods stem: “Dat is een uitstekende eerste eerlijke zin.”

Erik schrok. “Zei u iets?”

“Ik zei dat de leiding verstopt zat door achterstallig onderhoud.”

“Typisch,” mompelde Milo.

Ze maakten geen volledige verzoening. Ze spraken af elke woensdag samen te koken en dat Erik één keer mee zou gaan naar Elian. Milo zei ook dat hij niet wilde dat zijn vader bij elk stil moment in paniek raakte. Erik beloofde te vragen in plaats van te raden.

Toen God vertrok, drupte de kraan nog één keer.

“Is hij nu gemaakt?” vroeg Erik.

“Voor vandaag,” zei God. “Onderhoud blijft nodig.”

Milo en Erik keken elkaar aan. Toen lachten ze, allebei een beetje schor.

HOOFDSTUK 10

De bibliothecaris van de tweede kans

Voor het toelatingsgesprek van het schakeljaar oefende Milo in de bibliotheek. Hij had zijn portfolio opnieuw opgebouwd rond het thema ‘plaatsen waar mensen wachten’. Bushaltes, wachtkamers, een dierenhok, de lege stoel aan tafel bij zijn vader. Spoor zeven had hij niet getekend.

Een bibliothecaris met een vlinderdas zette zonder waarschuwing een dik boek op tafel. “Architectuur van stations.”

“Ik heb daar niet om gevraagd.”

“Je ontwijkt een belangrijk beeld.”

Milo keek om zich heen. “Kunt U niet één keer verschijnen als iemand normaal?”

God wees naar zijn vlinderdas met miniatuurpinguïns. “Dit is mijn meest betrouwbare vermomming.”

“Ik wil het station niet gebruiken om aangenomen te worden.”

“Dat hoeft niet. Maar je hoeft ook niet te doen alsof het geen deel van je verhaal is.”

Milo sloeg het boek open. Foto's van perrons, lichtstraten, wachtruimtes. "Als ik het teken, wordt het dan mooi gemaakt?"

"Niet als je eerlijk tekent. Kunst kan schoonheid vinden zonder pijn goed te noemen."

Hij maakte een ontwerp van een station zonder trein. In het midden stond een bank met twee mensen die niet naar elkaar keken. Tussen hen in een thermosdop. Bovenaan schreef hij: TIEN MINUTEN.

Tijdens het gesprek vroeg een docent waarom er geen trein was.

Milo ademde. "Omdat het niet over vertrekken gaat. Het gaat over iemand die blijft."

De docent zei niets. Een andere vroeg welke rol ontwerp kon spelen in publieke veiligheid. Milo vertelde over zichtlijnen, verlichting, menselijk toezicht, bereikbare hulp en taal die niet beschuldigend was. Hij vertelde niet alles over zichzelf. Genoeg om waarachtig te zijn.

Na afloop voelde hij vlinders. De angstige soort eerst, daarna iets lichters. Hij liep naar buiten en vond God als straatmuzikant met een viool. Het stuk was herkenbaar maar vals.

"U kunt niet alles," zei Milo.

God stopte. "Eindelijk gezonde theologie."

"Ben ik aangenomen?"

"Ik ben God, geen spoiler."

"U weet het wel."

“Weten en verklappen zijn verschillende bedieningen.”

Drie dagen later kwam het bericht: toegelaten onder voorwaarde dat hij het voorbereidingstraject afrondde. Milo las het tweemaal. Toen rende hij naar beneden, gleed uit over de laatste trede en riep liggend op de vloer dat hij was aangenomen.

Lotte juichte. Erik belde binnen een minuut. Noor stuurde vijftien uitroeptekens. Javi vroeg of dit betekende dat Milo nu legaal lelijke posters mocht maken.

De blijdschap was niet schoon of voorzichtig. Zij sprong. Zij maakte lawaai. Zij liet zijn hart bonzen zonder dat het angst was.

HOOFDSTUK 11

Uilen, fietsen en een nacht die ademde

In maart fietste Milo met Javi langs de rivier. De lucht was helder en koud. Ze stopten bij een brug omdat Javi zeker wist dat hij een uil had gehoord.

"Dat was een duif met longproblemen," zei Milo.

Uit een boom klonk opnieuw een lage roep.

Op de leuning zat een nachtwaker met een zaklamp. "Bosuil," zei hij.

"U werkt hier niet," zei Milo.

God scheen met de lamp op een bord: VERBODEN TE VISSEN. "Ik handhaaf breed."

Javi zag alleen een vriendelijke man en begon een verhaal over zijn broer. Die had de kliniek voortijdig verlaten en was opnieuw gaan gebruiken. Javi was woedend. Onder de woede lag angst, onder de angst liefde.

"Ik wil hem redden," zei Javi.

God keek naar het donkere water. "Je kunt van hem houden, grenzen stellen, hulp inschakelen en naast hem lopen als hij wil lopen. Je kunt niet in zijn plaats kiezen."

"Dat is waardeloos."

“Ja,” zei God. Geen uitleg. Alleen ja.

Milo herkende het. Sara had hetzelfde over hem moeten leren. Hij legde een hand op Javi’s schouder en trok die meteen terug omdat het geforceerd voelde. Javi pakte zijn pols en zette de hand terug.

“Nu niet raar doen.”

Ze stonden zo, twee jongens die niet wisten hoe troost hoorde te kijken.

De uil vloog uit de boom. Breed, stil en plotseling. Milo voelde de lucht van de vleugels. Er kwamen vlinders in zijn buik, maar deze keer leken ze op verwondering. De wereld had doorgedraaid tijdens zijn wanhoop: uilen hadden gejaagd, rivieren hadden bewogen, honden hadden modder gevonden. Niet om hem te kleineren, maar als uitnodiging terug te keren.

“Waarom zijn dieren soms gemakkelijker dan mensen?” vroeg hij.

“Ze schrijven zelden groepsapps,” zei God.

Javi grinnikte zonder te weten waarom.

Op de terugweg reden ze langzaam. Milo merkte dat hij niet voortdurend controleerde of de donkere gedachten terugkwamen. Hij luisterde naar banden op nat asfalt, naar Javi’s adem, naar een trein in de verte zonder dat zijn lichaam bevroor.

Thuis schreef hij in zijn veiligheidsplan: Signalen dat het beter gaat: ik hoor weer vogels; ik maak plannen voor vrijdag; eten smaakt naar eten; ik kan verdriet voelen zonder dat het meteen een bevel wordt.

Daaronder schreef hij: Nacht is niet alleen gevaar. Soms is nacht een uil die je niet had gezien bij daglicht.

HOOFDSTUK 12

Het park waar nee ook liefde kon zijn

Sara vroeg in april of Milo wilde wandelen. Het bericht maakte zijn maag licht en onbetrouwbaar. Hij oefende drie versies van een ontspannen antwoord en stuurde uiteindelijk: Ja, wanneer?

In het park bloeiden de kersenbomen alsof niemand hun had verteld dat de winter nog kon terugkomen. Sara zat op een muurtje. Ze droeg de rode sjaal niet.

“Je ziet er beter uit,” zei ze.

Milo haatte de zin minder dan verwacht. “Ik bén soms beter. Soms ook niet. Maar ik vertel het nu.”

Ze liepen langs een tuinman die met een bladblazer één enkel blaadje achtervolgde. Milo keek tweemaal.

God zette het apparaat uit. “Zelfs almacht heeft grenzen. Dit ding bijvoorbeeld.”

Sara hoorde alleen de tuinman mopperen en praatte door. Ze vertelde dat ze zich schuldig had gevoeld. Dat ze bang was geweest dat een verkeerde zin Milo zou breken. Dat ze zijn sociale media controleerde zonder hem te berichten.

“Dat was niet jouw taak,” zei Milo.

“Ik weet het nu.”

Hij voelde verdriet en een vreemd soort blijdschap. Niet omdat ze terugkwam, maar omdat ze allebei eerlijker waren dan bij hun afscheid.

“Wil je opnieuw proberen?” vroeg Sara.

Zijn hart sprong. Vlinders schoten op. God leunde verderop op de bladblazer en zei niets.

Milo wilde ja zeggen. Het woord stond klaar. Toen merkte hij dat hij niet wist of hij haar miste of het gevoel gekozen te zijn.

“Nog niet,” zei hij. “Misschien later. Ik wil niet opnieuw van jou maken wat jij niet kunt zijn.”

Sara knikte en huilde. Milo huilde ook. Ze zaten op een bank en praatten over school, haar dansgroep en Brutus. Geen groot verzoeningsmuziekstuk begon te spelen. Een kind liet een ijsje vallen en verklaarde luid dat zijn leven voorbij was.

God ging naast het kind zitten. “Ik ken het gevoel.”

Milo lachte door zijn tranen.

Bij het afscheid omhelsde Sara hem. Kort, warm, zonder contract. Zijn vlinders werden rustiger.

“Trots op je,” zei God toen Sara weg was.

“Omdat ik nee zei?”

“Omdat je luisterde naar meer dan honger. Nee kan ook liefde zijn.”

“Komen we ooit weer bij elkaar?”

“Dat weet Ik.”

"En?"

"Ik ben nog steeds geen spoiler."

Milo hielp Hem het ene blaadje onder een struik te blazen. De wind blies het onmiddellijk terug.

"Sommige problemen vragen om acceptatie," zei God.

"Of een hark."

"Je wordt wijs."

HOOFDSTUK 13

De begraafplaats van ongestelde vragen

Milo's opa was gestorven toen hij twaalf was. Opa Henk had hem leren tekenen op servetten en vloeken bij vastgelopen printers. Na de crisis droomde Milo vaak dat zijn opa op het station stond, maar nooit op tijd bij hem kwam.

Op de sterfdag ging hij naar de begraafplaats. Een groundskeeper schoffelde tussen de graven. Lange jas, donkere huid, zachte stem.

"Je hebt hem niet genoeg bezocht," zei Milo nog voordat God iets vroeg.

"Wie zegt dat?"

"Ik."

"Je was twaalf."

"Ik had kunnen bellen."

"Je was twaalf," herhaalde God. "Schuld draagt graag volwassen schoenen aan kinderbenen."

Milo zette een potlood op de steen. Opa had nooit bloemen gewild. "Waar is hij?"

"Bij Mij."

"Hoe dan?"

“Werkelijker dan een begraafplaats kan tonen, maar niet op een manier die je nu volledig kunt tekenen.”

“Dat is vaag.”

“De eeuwigheid past slecht in een routeplanner.”

Milo werd boos. “U kunt iedereen teruggeven. U doet het niet.”

God zette de schoffel neer. “Ik noem de dood een vijand, Milo. Ik vraag je niet haar aardig te vinden. In Jezus ben Ik zelf haar donkerte binnengegaan. Het evangelie is niet dat verlies meevalt. Het is dat de dood niet de eigenaar blijft.”

“Waarom dan nog wachten?”

“Omdat liefde in deze gebroken geschiedenis mensen blijft zoeken en redden. Maar Ik ga niet doen alsof wachten geen pijn doet.”

Ze zwegen. Wind ging door de bomen. Milo voelde gemis als een lege hand.

“Was opa trots?”

“Hij had je tekeningen bewaard, zelfs die draak die op een zieke kip leek.”

“Die was acht.”

“Dat maakte hem niet anatomisch overtuigender.”

Milo glimlachte. Hij tekende op een nieuw servet een draak met drie poten en legde die onder het potlood.

“Mag ik blij zijn terwijl hij dood is?”

“Vreugde verraadt de doden niet. Liefde wil niet dat je grafsteen wordt terwijl je nog ademt.”

Op weg naar de uitgang zag Milo een roodborstje op een gietertje. Het was geen gecodeerde boodschap van opa. Gewoon een vogel. Juist daarom was het mooi.

HOOFDSTUK 14

Terug naar spoor zeven

De opdracht van Elian heette exposure. Milo noemde het teruggaan naar de plek waar je brein een brandalarm had vastgelijmd. Ze gingen samen met Lotte naar het station op een rustige ochtend. Farah van de stationsservice stond klaar. David kwam ook, niet als geestelijk expert maar als man met broodjes.

Milo's benen werden zwaar bij de trap. Zijn gehoor trok smal. Elian liet hem noemen wat hij zag: blauwe borden, gele lijn, drie reizigers, afvalbak, klok. Wat hij voelde: koude handen, snelle adem, druk op borst. Wat hij wist: ik ben niet alleen; ik wil vandaag leven; we kunnen weggaan.

Op spoor zeven controleerde een conducteur kaartjes. Ze was jong, met sproeten en een scheef petje.

"Vervoersbewijs?" vroeg ze.

"We reizen niet," zei Milo.

"Iedereen reist. Sommigen alleen zonder dienstregeling."

Hij keek haar aan. "Moet U overal beeldspraak van maken?"

God knipte een denkbeeldig kaartje. "Beroepsrisico."

Lotte en Elian zagen alleen een conducteur die vriendelijk praatte. Milo ging op dezelfde bank zitten. De herinnering

kwam niet als film, maar als lichaam: misselijkheid, tintelingen, de overtuiging dat de uitgang verdwenen was.

“Ik kan dit niet,” zei hij.

“Je doet het al,” zei Elian.

God bleef staan, niet tussen hem en het spoor alsof de nacht opnieuw gebeurde, maar naast de groep. “Moed is niet dat je systeem stil blijft. Moed is dat je met hulp blijft terwijl het alarm klinkt.”

Milo ademde langer uit. David gaf hem een broodje dat royaal met mosterd was mishandeld. De eerste hap smaakte nergens naar. De derde wel.

Farah kwam erbij. “Ik heb vaak aan je gedacht,” zei ze.

“Sorry.”

“Waarvoor?”

“Dat u dit moest meemaken.”

“Je hoeft geen excuses aan te bieden omdat je hulp nodig had.”

De woorden kwamen diep binnen. Milo keek naar de klok. Tien minuten. Daarna twaalf. Een trein stopte aan het tegenoverliggende spoor en vertrok. Zijn hart bonsde, maar hij bleef.

God wees naar de stationshal. “Koffie?”

“Chocolademelk. Uw koffie is theologisch onverdedigbaar.”

“Ketters groeien zo snel op.”

Toen ze wegliepen, keek Milo één keer om. Spoor zeven was nog dezelfde plaats. En niet meer dezelfde. Het had één verhaal minder alleen.

HOOFDSTUK 15

De jongen achter de container

In juni vond Milo Javi achter de container van de jongerensoos. Javi zat op de grond met zijn capuchon over zijn hoofd. Zijn broer was opgenomen na een overdosis. Javi zei dat hij nergens meer naartoe wilde.

Milo voelde paniek. Een deel van hem wilde een perfecte zin vinden, een ander deel wilde Noor halen en verdwijnen. Toen herinnerde hij zich de schoonmaker: dichtbij blijven, niet alleen dragen, hulp inschakelen.

"Denk je eraan jezelf iets aan te doen?" vroeg hij.

Javi keek op. "Wat een gezellige opening."

"Ja of nee?"

Na een lange stilte zei Javi: "Ja. Niet nu precies. Maar ik denk dat iedereen beter af is als ik ook stop."

Milo's maag trok samen. "Ik blijf bij je. We halen Noor en bellen hulp. Ik ga dit niet geheimhouden."

"Verrader."

"Waarschijnlijk."

Een ambulancebroeder kwam later met Noor de steeg in. Hij had een snor die eruitzag alsof hij apart verzekerd was. Milo herkende God onmiddellijk.

“Goed gehandeld,” zei de broeder zacht.

“Hij haat me.”

“Misschien. Liefde heeft niet altijd onmiddellijk goede recensies.”

Javi werd beoordeeld en ging met zijn moeder naar de crisisopvang. Milo bleef achter met trillende knieën. Hij was kwaad op God, op Javi’s broer, op drugs, op de hele fragiele constructie die mens heette.

“Ik kan dit niet dragen,” zei hij.

“Dat moet je ook niet.” God trok de handschoenen uit. “Je bent vriend, geen verlosser. Je hebt hem niet alleen gelaten en je hebt hulp gehaald. Nu laat je anderen hun werk doen.”

“Wat als hij toch…”

“Angst wil een garantie die geen mens kan geven. Jij mag rusten terwijl anderen waken.”

Milo huilde tegen de muur. Noor sloeg een arm om hem heen. God stond erbij zonder de pijn te reduceren tot les.

Twee dagen later stuurde Javi: Ben boos. Ook bedankt. Allebei waar.

Milo antwoordde: Allebei toegestaan. Keeperpositie blijft open.

Een week later kwam Javi terug. Niet genezen, wel levend, met een eigen plan voor hulp. Ze speelden tafelvoetbal. Javi

verloor en beschuldigde de tafel van systemische onderdrukking.

Milo juichte bij een doelpunt. Zijn blijdschap was voorzichtig, maar echt. Hij begreep nu dat hoop niet betekende dat niemand meer aan de rand kwam. Hoop betekende ook dat mensen leerden elkaar daar te vinden en professionele hulp niet als gebrek aan geloof zagen.

HOOFDSTUK 16

Brood, druivensap en de stoel die vrij bleef

Aan het einde van de zomer organiseerde de kerk een eenvoudige maaltijd. Geen podium, geen rookmachine. Tafels, soep, brood, druivensap en kinderen die servetten tot projectielen vouwden.

David vertelde eindelijk zijn hele verhaal aan Milo: de brief op de keukenvloer, de sloppenwijk, Silicon Valley, de planeet, het ontbijt aan het water. Milo luisterde met de bezorgdheid van iemand die overwoog een arts te bellen.

"Dus God nam u mee naar een andere planeet?"

"Ja."

"En u denkt dat ík veel therapie nodig heb?"

David lachte. "Redelijke reactie."

Noor schoof aan. "Pap vertelt het nu beter. Vroeger sloeg hij halverwege theologisch op hol."

Aan het hoofd van de tafel bleef één stoel vrij. Niemand had dat gepland. Tijdens het delen van brood ging het licht even uit. Toen het noodlicht aansprong, zat op de vrije stoel de schoonmaker van spoor zeven.

Alleen Milo leek Hem zo te zien. Voor anderen bleef de stoel leeg, of misschien keken ze op een andere manier.

"Ben ik nu klaar?" vroeg Milo.

God brak een stuk brood. "Waarmee?"

"Met depressief zijn. Met therapie. Met steeds opletten."

"Nee."

Milo trok een gezicht. "U bent slecht in finales."

"Ik ben uitstekend in waarheden. Je bent gegroeid, maar groei maakt je niet onkwetsbaar. Je blijft je signalen serieus nemen. Je blijft verbonden. Je vraagt hulp vroeg. Je gebruikt geloof niet om behandeling te vermijden en behandeling niet om Mij te vermijden."

"Dat klinkt minder als een einde dan ik had gehoopt."

"Het is een leven."

God doopte brood in de soep. "Jezus kwam niet om je een motivatieposter te geven. Hij vernederde Zich, werd werkelijk mens, droeg zonde en dood, en stond op. Niet zodat jij nooit meer huilt, maar zodat wanhoop nooit meer met recht kan zeggen dat zij heer is."

Milo keek rond. Lotte praatte met Erik zonder ruzie. Javi liet een kind winnen en deed alsof het een ongeluk was. Sara was er met haar dansvriendinnen en stak kort haar hand op. Elian zat niet aan tafel; therapeuten moesten blijkbaar ook vrije avonden hebben.

"Was U al die mensen?" vroeg Milo.

"Nee. Ik was bij hen. Soms gebruikte Ik een gezicht dat jij kon horen. Maar verwar Mijn verschijningen niet met Mijn

gewone trouw. Een mens die blijft, een arts die behandelt, een vriend die belt, brood dat gedeeld wordt: verwacht Mij ook daar."

Het licht ging weer aan. De stoel was leeg. Op het bord lag een pepermuntje.

Milo pakte het op en begon te lachen. David zag het en werd stil.

"Hij ook?" vroeg David.

Milo knikte.

"Welke mok had Hij?"

"Geen."

David zuchtte opgelucht. "Dan is er vooruitgang."

EPILOOG

Tien minuten blijven

Een jaar na de nacht op spoor zeven liep Milo stage bij een klein ontwerpbureau. Hij was niet voortdurend gelukkig. Hij had weken waarin slapen moeilijk werd en dagen waarop verdriet zonder afspraak binnenkwam. Dan gebruikte hij geen grote woorden. Hij vertelde het. Hij belde Elian of zijn moeder, appte Javi, ging lopen met Brutus en legde zijn telefoon beneden.

Voor school ontwierp hij samen met de gemeente en de spoorbeheerder een campagne over mentale nood. Geen lachende modellen met algemene leuzen, maar heldere aanwijzingen: blijf bij iemand, vraag rechtstreeks naar suïcidegedachten, schakel hulp in, houd de situatie veilig, beloof geen geheimhouding, zoek professionele ondersteuning.

Op de poster stond een bank met twee mensen die niet naar elkaar keken. Daaronder: TIEN MINUTEN KUNNEN EEN DEUR WORDEN.

Bij de presentatie zat Farah op de eerste rij. Lotte filmde te lang. Erik had broodjes meegenomen met te veel mosterd. David en Noor kibbelden over de positie van het logo. Javi droeg voor de gelegenheid een overhemd dat hij “emotioneel schadelijk” noemde.

Na afloop ging Milo alleen naar spoor zeven. Niet om zichzelf te testen, maar omdat hij een brief wilde neerleggen.

Beste God,

Ik dacht dat U mij een reden zou geven waardoor alle andere redenen verdwenen. In plaats daarvan gaf U mensen, grenzen, therapie, waarheid, hondenhaar, een opleiding, schaamte die hardop mocht worden, een vader die leert luisteren en vrienden die slechte grappen maken.

Ik weet nog steeds niet waarom sommige nachten zo donker worden. Ik weet wel dat duisternis liegt wanneer zij zegt dat niemand kan blijven.

Dank U dat U bleef.

Milo vouwde de brief. Naast hem ging een jongen zitten die hij niet kende. Capuchon diep over zijn gezicht, handen trillend rond een telefoon.

Milo voelde geen hemelse muziek en ontving geen volledig plan. Hij dacht aan de vraag uit zijn eerste brief.

Zorg dat ik de komende tien minuten niet alleen ben.

Hij schoof niet te dichtbij. “Hoi,” zei hij. “Ik heet Milo. Je hoeft niets uit te leggen. Maar ik blijf hier wel even.”

De jongen keek niet op. “Dat hoeft niet.”

Milo keek naar de natte rails, de klok en de stationsmedewerker verderop. “Dat klopt.”

Hij stuurde Farah discreet een bericht en bleef praten over de automatenkoffie, die volgens hem verboden moest worden door een internationaal verdrag.

Aan het einde van het perron veegde een schoonmaker regenwater naar een afvoer. Oranje jas, grijze muts. Hij keek even op en tikte tegen zijn thermosfles.

Milo glimlachte, maar stond niet op om naar Hem toe te gaan.

God was al waar Hij moest zijn.

Milo ook.

Auteursnotitie

De God die op spoor zeven wachtte is een zelfstandig leesbaar vervolg op De God die bleef zitten. De fysieke verschijningen zijn een literaire vorm. De roman suggereert niet dat iedere gelovige zulke ervaringen moet hebben of dat innerlijke indrukken gelijkstaan aan de Bijbel.

Suïcidaliteit wordt niet opgelost door één juist antwoord. Bescherming ontstaat onder meer door nabijheid, openheid, professionele beoordeling, behandeling, een veiligheidsplan, het beperken van risico's en een netwerk dat verantwoordelijkheid deelt. Christelijk geloof kan zulke hulp ontvangen als een vorm van Gods gewone zorg.

Milo's geestelijke groei blijkt niet uit onkwetsbaarheid. Hij leert zijn wanhoop eerder herkennen, schaamte in het licht brengen, grenzen respecteren, verantwoordelijkheid nemen en anderen niet tot zijn verlosser maken. Uiteindelijk kan hij bij een ander blijven zonder te denken dat hij die ander alleen moet redden.